

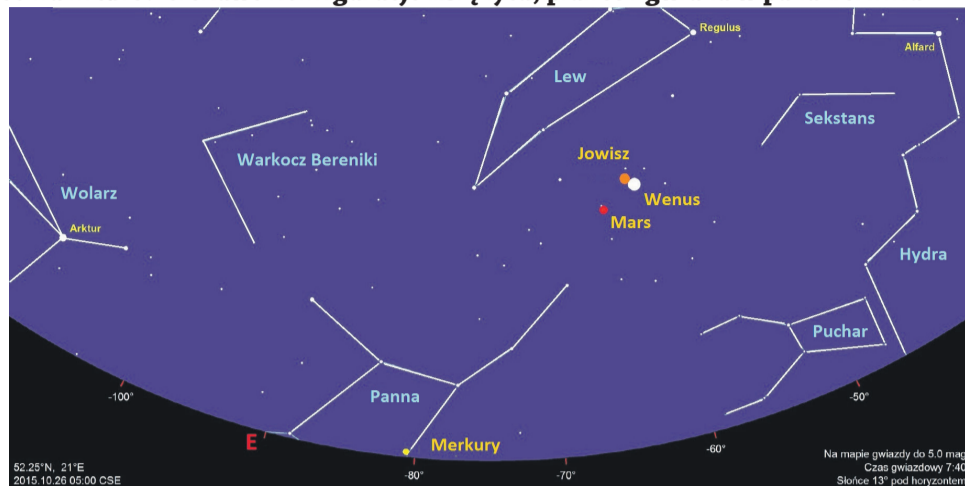
Szanowny Czytelniku,

w niniejszym numerze zamieszczamy informacje dotyczące obserwacji kolejnych planet, tym razem odległych gazowych olbrzymów Saturna, Urana i Neptuna. Niestety pogoda w minionym tygodniu nie dała nam szansy obserwacji przepięknej konfiguracji planet porannego nieba Wenus, Jowisza i Marsa. Miejmy nadzieję, że druga połowa października będzie pod tym względem zdecydowanie lepsza, a czekają nas z udziałem tych planet kolejne super atrakcje w pobliżu gwiazdozbioru Lwa! W minionych dniach w CWINT odbyły się dwa interesujące spotkania. I tak w sobotę 10 października przybyła kilkunastoosobowa grupa młodzieży z Gimnazjum nr 2 z Ostrzeszowa z Panią Dyrektorką Marią Kapelańczyk i Panią Patrycją Elias – fizykiem realizującym z młodzieżą projekt astronomiczny. Podczas kilkugodzinnego spotkania przeprowadziliśmy warsztaty astronomiczne dotyczące obserwacji obiektów głębokiego nieba. Radek Karwacki szeroko przedstawił zasady właściwego przygotowania się do obserwacji, specyfikę obserwacji poszczególnych typów obiektów nocnego nieba z wykorzystaniem różnego rodzaju sprzętu astronomicznego i filtrów i wreszcie co tak naprawdę zobaczymy w okularze teleskopu czy też lornetki. Tak przygotowani mogliśmy w pełni podziwiać m.in. kuliste i otwarte gromady gwiazd, przepiękne mgławice planetarne czy też odległe galaktyki! Drugie spotkanie, o nie co innym charakterze odbyło się 18 października. Młodzież gimnazjalna przygotowała dla starszych mieszkańców Parzynowa seminarium pt. „Jan Paweł II – Kosmos” związane z XV Tygodniem Papieskim. Zaproszeni goście (a niektórzy mieli 90 lat!) mogli wysłuchać poezji poświęconej Janowi Pawłowi II, wspólnie pośpiewać i wspominać. Nie zabrakło również prezentacji i dyskusji związanych z astronomią bo cytując Norwida „bo piękno na to jest by zachwycić”. I rzeczywiście przepiękna poezja m.in. Pani Elżbiety Stefańskiej z Kobylej Góry, muzyka i nasycone barwami zdjęcia odległych mgławic zachwyciły słuchaczy. Dobrze, że młodzi i starsi potrafią wspólnie odnaleźć piękno w tak różnych obszarach. BRAWO GIMNAZJALIŚCI!

Piotr Duczmal - CWINT

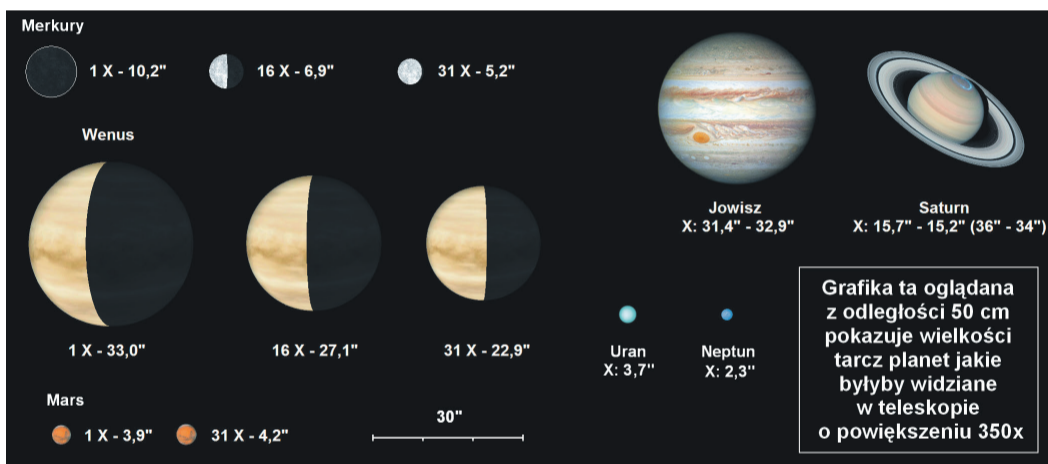

Co na niebie? Ciekawe konfiguracje Księżyca, planet i gwiazd w październiku

26.10.2015

Planety nie dają nam spać! Po spotkaniu Marsa z Jowiszem, 26 października, około godziny 2.30 nad wschodnim horyzontem pojawi się niezwykła „gwiazda podwójna. Pamiętajcie wieczorne spotkanie Wenus i Jowisza na przełomie czerwca i lipca tego roku? Tym razem planety kłaniają się rannym ptaszkom, a na spotkanie wybrały gwiazdozbiór Lwa. Jasne planety (Wenus -4,4mag, Jowisz -1,8mag) dzielić będzie na niebie niecały stopień i na ciemnym niebie będą widoczne do 5.30. Warto wspomnieć, że zaledwie 3,5 stopnia na południowy wschód od nich świecił będzie czerwony Mars (1,7mag) w towarzystwie gwiazdy σ Leo o jasności 4mag. Ich wzajemna odległość kątowna wyniesie niecałe pół stopnia, a gwiazdy szukajmy na północny wschód od Marsa. Po godzinie 5.30 do trzech planet dołączy czwarta – Merkury (-0,9mag), widoczny nisko (3°) nad wschodnim, jaśniejszym horyzontem.

Saturn w październiku widoczny będzie nisko nad południowo-zachodnim horyzontem, choć trudno mówić tu o dobrych warunkach do jego obserwacji. Pierwszą połowę miesiąca planeta spędzi w Wadze, a drugą w północnej części Skorpiona. Na początku października około godziny 19.30 Saturn widoczny będzie na ciemniejącym niebie, zaledwie 7° nad południowo-zachodnim horyzontem, by zejść po godzinie. W połowie miesiąca widoczność Saturna skurczy się do zaledwie 30 minut, a pod koniec października planeta będzie zachodzić krótko po zachodzie Słońca kończąc tegoroczną widoczność wieczorną. Jasność Saturna pozostanie stała i wyniesie 0,6 magnitudo.

Uran, widoczny w gwiazdozbiorze Ryb, w dniu 12 października osiągnie opozycję. Oznacza to kulminację widoczności całonocnej. Planeta będzie się przesuwać z północnego wschodu na północny zachód względem gwiazdy 80 Psc w odległości nieco mniejszej niż 1o od niej. Ponieważ jasność Urana wyniesie 5,7 magnitudo, w dobrych warunkach powinien być on widoczny gołym okiem jako „gwiazdka” wewnątrz odwróconego trapezu wyznaczonego przez gwiazdy ζ , ϵ , 80 i 73 Psc. Na początku miesiąca planeta będzie wschodziła jeszcze na jasnym niebie, około godziny 19 i będzie widoczna przez całą noc. W połowie miesiąca wschód jej przesunie się na godzinę 18, z końcem miesiąca na 16 (zmiana czasu), a zachodzi będzie jeszcze na ciemnym niebie. Uran górować będzie w połowie nocy na wysokości 45°. Jest to najlepszy czas na obserwacje tej planety, poeksperymentowanie z wysokimi powiększeniami, oraz próby dostrzeżenia naturalnych satelitów Urana. Są to wyzwania zarówno dla obserwatorów, jak i astrofotografów.

Neptun, już po wrześnieowej opozycji, kontynuuje ruch wsteczny wśród gwiazd Wodnika. Planeta jest wciąż widoczna pomiędzy gwiazdami λ i σ Aqr (3,7mag i 4,8mag) jako „gwiazdka” o jasności 7,8 magnitudo. Cały miesiąc Neptun będzie poruszał się wewnątrz trójkąta prostokątnego wyznaczonego przez gwiazdy HIP 111910 (6,9mag), HIP 111843 (6,9mag) i HIP 111398 (6,6mag). Na początku miesiąca planeta będzie górowała przed godziną 23, w połowie miesiąca już godzinę wcześniej, a z końcem miesiąca przed godziną 20 (zmiana czasu). W momencie górowania planeta osiągnie wysokość niemal 30°. Godziny zachodu Neptuna będą się dość szybko przesuwały z wczesno porannych na nocne, co sprawi, że planeta będzie widoczna coraz krócej. Warto wykorzystać ten czas na obserwacje najdalszej obecnie planety Układu Słonecznego, ponieważ nie potrwa on długo.

Marcin Siudziński - [ASTRONOMIA, październik 2015]

BONUS: Wyślij mail na adres redakcja@astronomia.media.pl z tematem „CWINT – Patrząc w NIEBO” i poda swój adres a otrzymasz bezpłatnie jeden numer czasopisma ASTRONOMIA

CWINT - OTWIERAMY DLA CIEBIE SZEROKO DRZWI DO ŚWIATA WIEDZY I NAUKI